

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA II

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie zadań z arkusza II można uzyskać maksymalnie 50 punktów (za rozwiązanie zadań związanych z analizą źródeł 30 punktów i za zadanie rozszerzonej odpowiedzi 20 punktów),
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania,
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadania 39-56 – zadania związane z analizą źródeł wiedzy historycznej – 30 punktów

Zadanie	Model odpowiedzi	Schemat punktowania	
		Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
39.	Dagome iudex - oddanie państwa polskiego pod opiekę stolicy apostołskiej - obrona suwerenności państwa przed agresją niemiecką - ochrona praw synów z drugiego małżeństwa - ugruntowanie chrześcijaństwa lub inne poprawne sformułowania	za nazwę dokumentu – 1 p. za podanie jednej przyczyny – 1 p.	0-2
40.			0-1
41.	Czechy Miśnia Morawy Łużyce		0-1
42.	Bolesław Krzywousty 1138	za podanie władcy i roku – 1 p.	0-1
43.	Podział państwa polskiego na dzielnice: dzielnicę senioralną i dzielnicę dziedziczną. Zasada senioratu – rządy najstarszego z rodu. Zasada pryncypatu – książę ma władzę zwierzchnią nad innymi.	za omówienie zasady – 1 p., za nazwanie zasad – 1 p.	0-2

44.	1. Wielkie Księstwo Litewskie 2. Gospodarstwo Mołdawskie 3. Węgry 4. Czechy 5. Rzesza Niemiecka lub Brandenburgia	za 3 poprawnie wpisane państwa – 1 p. za 6 państw – 2 p.	0-2
45.	Pomorze Gdańskie – Krzyżacy Śląsk – Czechy Ziemia Chełmińska – Krzyżacy Ziemia Lubuska – Brandenburgia Pomorze Szczecińskie – Dania lub Brandenburgia	za wymienienie 2 ziem i na czyją korzyść – 1 p. za wymienienie 4 ziem i na czyją korzyść – 2 p.	0-2
46.	Ruś Halicka		0-1
47.	Herb Polski – orzeł biały Herb Litwy – Pogoń wspólna tarcza herbowa – Zjednoczone państwo (Rzeczpospolita Obojga Narodów) Korona – królestwo lub monarchia Krzyż – państwo chrześcijańskie	za podanie 3 argumentów – 1 p. za podanie 5 argumentów – 2 p.	0-2
48.	Rzeczpospolita Obojga Narodów 1569-1791		0-1
49.	Ziemia Chełmińska, Michałowska, Pomorze Gdańskie, Malbork, Elbląg		0-1
50.	Ziemia Chełmińska, Pomorze Gdańskie		0-1
51.	traktaty welawsko-bydgoskie 1657		0-1
52.	potop szwedzki lub próba rozbicia sojuszu brandenbursko-szwedzkiego lub dążenie władców pruskich do uniezależnienia się od Rzeczpospolitej	za podanie dwóch okoliczności – 1 pkt	0-1
53.	traktat rozbiorowy 1772		0-1
54.	1. Stanisław August Poniatowski lub król Rzeczypospolitej 2. Katarzyna II lub caryca Rosji 3. Fryderyk Wilhelm II lub król pruski 4. Selim III lub sułtan turecki	za wymienienie 2 postaci – 1 p. za wymienienie 4 postaci – 2 p.	0-2
55.	związane ręce króla polskiego, brak możliwości podejmowania decyzji, obecność sułtana tureckiego stojącego z boku – brak akceptacji dla rozbiory Polski, waga – wzmocnienie Rosji i Prus a osłabienie pozycji Anglii w polityce wschodnioeuropejskiej, Rosja i Prusy dyktują warunki terytorialne, pozostali władcy biernie przyglądają się rozbiorom.	za podanie i wyjaśnienie 2 symboli – 1 p. za podanie i wyjaśnienie 4 symboli – 2 p.	0-2
56.	1138 – straty terytorialne Polski podczas rozbicia dzielnicowego 1300-1370 – zjednoczenie państwa polskiego, nabytki terytorialne (Ruś Halicka) 1370-1466 – wojny z Krzyżakami, odzyskanie Pomorza Gdańskiego 1466-1580 – powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów, przyłączenie Inflant 1768-1773 – I rozbiór Polski, Rosja, Prusy, Austria 1773-1794 – II rozbiór Polski, Rosja, Prusy	za prawidłowe wyjaśnienie: 2 przedziałów czasowych – 1 p. za 4 – 2 p. za 5 – 3 p. za 6 – 4 p. za 7 – 5 p. za 8 – 6 p.	0-6
Razem			30 pkt

Zadanie 57. – zadanie rozszerzonej odpowiedzi – 20 punktów

Temat 1.

Proces tworzenia się państwa polskiego w X wieku.

Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów	Punkty
I poziom Zdający poprawnie umieścił temat w czasie i w przestrzeni.; podał jedynie kilka informacji świadczących o tym, że zrozumiał temat, bez wskazywania związków między nimi; podał również kilka, nie zawsze uporządkowanych, przykładów przyczyn omawianego zjawiska.	1 – 5
II poziom Zdający uwzględnił podstawową faktografię; wykazał się rozumowaniem historycznym – podał niektóre przyczyny i skutki; dostrzegł podstawowe etapy, umieścił je poprawnie w czasie i podjął próbę ich omówienia; w uproszczonej formie przedstawił międzynarodowe uwarunkowania tego zjawiska.	6 – 10
III poziom Zdający dokonał trafnej selekcji faktów; scharakteryzował zjawisko w ujęciu dynamicznym, dostrzegł najważniejsze jego etapy i uwzględnił wewnętrzne cezury, podjął próbę powiązania aspektów politycznych z gospodarczymi, militarnymi, kulturowymi i ideologicznymi, umieszczając je w kontekście międzynarodowym i dostrzegając złożoność procesu; podjął próbę oceny omawianych wydarzeń.	11 – 15
IV poziom Zdający konsekwentnie prześledził kolejne etapy tworzenia się państwa polskiego w X w.; wszechstronnie scharakteryzował zjawisko – odniósł się do wszystkich jego aspektów; sformułował wnioski, dokonał własnej oceny i uwzględnił oceny historiografii.	16 – 20

Przy przyznawaniu punktów na określonym poziomie w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi egzaminator będzie uwzględniał również: poprawność językową i stylistyczną oraz estetykę pracy.

Temat 2.

Wpływ polityki zagranicznej Wazów na zmiany terytorium Rzeczypospolitej w XVII w.

Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów	Punkty
I poziom Zdający poprawnie umieścił temat w czasie i w przestrzeni; podał jedynie kilka informacji świadczących o tym, że zrozumiał temat; podał również kilka, nie zawsze uporządkowanych, przyczyn i następstw omawianego zjawiska.	1 – 5
II poziom Zdający poszerzył ramy przestrzenne omawianego tematu; w porządku chronologicznym przedstawił podstawowe informacje; wykazał się rozumowaniem historycznym – podał niektóre przyczyny i skutki (w tym terytorialne); dostrzegł podstawowe etapy polityki zagranicznej, podjął próbę ich omówienia – charakterystyki; w uproszczonej formie przedstawił tło europejskie.	6 – 10
III poziom Zdający dokonał trafnej selekcji faktów, które wykorzystał w charakterystyce polit. zagr. Wazów; temat przedstawił w ujęciu dynamicznym, dostrzegł najważniejsze etapy i uwzględnił wewnętrzne cezury, zauważył złożoność tych wydarzeń; wykazał się zrozumieniem pojęć niezbędnych do właściwego przedstawienia tematu.	11 – 15
IV poziom Zdający w pełni scharakteryzował polit. zagr. Wazów i jej wpływ na zmiany terytorialne, egemplifikując swój wywód starannie dobraną faktografią; odniósł się do wszystkich aspektów tego zjawiska – aspekty polityczne powiązał z ideologicznymi; dostrzegł przyczyny i okoliczności; sformułował wnioski, ocenił i podsumował oraz odniósł się do ocen historiografii.	16 – 20

Przy przyznawaniu punktów na określonym poziomie w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi egzaminator będzie uwzględniał również: poprawność językową i stylistyczną oraz estetykę pracy.